

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 ianuarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Cojocari Alexandru, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 21 octombrie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2015, în cauza penală în privința lui

Cojocari Alexandru Gheorghe,

născut la 07 mai 1980, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. Ismail, nr. 92, ap. 58

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 27 ianuarie 2014 - pînă la 21 octombrie 2014; (instanța de fond);

2. de la 11 martie 2015 - pînă la 30 aprilie 2015; (instanța de apel);

3. de la 03 decembrie 2015 - pînă la 20 ianuarie 2016; (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹⁾ Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 21 octombrie 2014, pronunțată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, Cojocari Alexandru a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Cojocari Alexandru, la 17 septembrie 2012, aproximativ la ora 22³⁰, încălcînd cerințele art. 47 pct. 1 al Regulamentului Circulației Rutiere, conducînd automobilul de model „Volkswagen Golf”, cu n/î K AH 511, se deplasa cu viteza de 84 km/oră, pe str. Vasile Lupu din direcția str. Constituției spre bd. Belinski, mun. Chișinău, unde ajngînd în preajma blocului locativ nr. 61, contrar prevederilor art. 3, 4, 45 alin. (1) al RCR, art. 22 alin. (4) din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007, privind siguranța traficului rutier, nu a cedat trecerea pietonului, și ca urmare a tamponat-o pe

Goncearova L., care traversa partea carosabilă regulamentară, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 155-2175D din 15.04.2013, *vătămări corporale grave*.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către inculpat și avocatul acestuia Voloșina L., care au solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă cu aplicarea art. 90 Cod penal și înlăturarea pedepsei complimentare, argumentând că pedeapsa numită este prea aspră, la stabilirea căreia nu s-au luat în considerație toate circumstanțele atenuante prezente în speță, precum și faptul că inculpatul este unicul întreținător al familiei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2015, apelul declarat a fost respins ca nefondat.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a conchis că, concluzia instanței de fond privind aplicarea pedepsei sub formă de închisoare cu suspendarea executării pe un termen de probă, este justă, iar la stabilirea acesteia instanța a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii, de personalitatea inculpatului, care la locul de trai se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost judecat, se căiește sincer de cele comise, a recuperat prejudiciul cauzat și are la întreținere un copil minor.

6. Hotărârile instanțelor de fond sunt atacate cu recurs ordinar de inculpat, care invocând temeiurile de drept prevăzute la pct. 10), 16) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor contestate în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei hotărâri cu stabilirea pedepsei închisorii pe un termen de 2 ani și suspendarea executării acesteia pe un termen de 1 an.

În argumentarea cererii de recurs recurentul a invocat următoarele:

a) la stabilirea termenului de pedeapsă instanțele ierarhic inferioare nu au ținut cont de explicațiile date în pct. 31, 32 al Hotărârii Plenului CSJ nr. 13 din 16.12.2013 "Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ CPP de către instanțele judecătorești";

b) în speță a fost stabilit un cumul de circumstanțe atenuante prevăzute de art. 76 Cod penal, care în coroborare cu prevederile art. 78 alin. (1) (2) Cod penal, permit instanțelor judecătorești să coboare pedeapsa pînă la minimul, care în speță este de 2 ani închisoare;

c) stabilindu-i pedeapsa complimentară pe un termen de 3 ani, nu s-a ținut cont de faptul că Cojocari A. este unicul întreținător al familiei, iar pentru activitatea sa de muncă are nevoie de mijloc de transport.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, menționând că instanța de apel i-a stabilit inculpatului o pedeapsă echitabilă în limitele sancțiunii normei penale în baza căreia acesta a fost condamnat, prin urmare consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În conformitate cu art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Din conținutul recursului rezultă că recurentul invocă temei de recurs pct. 10), 16) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, *cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale și norma de drept aplicată prin hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.*

Verificînd legalitatea hotărîrilor atacate sub aspectele invocate, Colegiul penal reține că aceste temeiuri nu și-au găsit confirmarea în speța dată.

Totodată, Colegiul constată că inculpatul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor sale, astfel critică hotărârile instanțelor de fond doar în partea stabilirii pedepsei, nefiind de acord atît cu termenul pedepsei principale cît și celei complementare.

În acest sens, instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Astfel, instanța de recurs consideră, că în mod just instanța de apel a menținut sentința primei instanțe, concluzionînd că la soluționarea chestiunii cu privire la pedeapsa inculpatului, instanța de fond echitabil a stabilit categoria și măsura de pedeapsă, relevînd în cuprinsul sentinței circumstanțele cauzei, și anume gradul prejudiciabil al faptelor comise, persoana celui vinovat,

circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, examinarea cauzei în ordinea procedurii prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, corect menționând că scopul pedepsei poate fi atins fără punerea în executare a pedepsei.

Astfel, Colegiul penal reține că lui Cojocari Alexandru în baza art. 264 alin.(3) lit. a) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, executarea pedepsei închisorii fiind suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

Pedeapsa penală, potrivit art. 61 Cod penal, este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Or, ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Colegiul menționează că, reieșind din criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 Cod penal, instanța de judecată îi stabilește persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în articolul corespunzător din partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

Din hotărârile atacate se constată că, la stabilirea și aplicarea pedepsei, instanțele au avut în vedere scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art.61, 75 și 90 Cod penal.

Colegiul reiterează faptul că, în speță, judecarea cauzei penale a avut loc pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în conformitate și cu respectarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, și potrivit alin. (8) al acestui articol, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Instanța de recurs remarcă că, sancțiunea art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, prevede pedeapsa închisorii de la 3 la 7 ani, iar conform prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, pedeapsa redusă este de la 2 ani pînă la 4 ani și 8 luni.

Avînd în vedere cumulul de împrejurări, Colegiul penal conchide că, pedeapsa închisorii în aceste limite, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, aplicată inculpatului, este stabilită corespunzător gravității faptei, în raport cu pericolul social, atitudinea inculpatului față de cele comise, precum și luînd în considerație, circumstanțe atenuante stabilite.

Totodată, Colegiul penal consideră că este neîntemeiat argumentul recurentului referitor la faptul că instanțele ținînd cont de toate circumstanțele atenuante urmau a aplica pedeapsa minimă, care în speță este de 2 ani închisoare.

La acest capitol instanța de recurs atestă că, circumstanțele la care a făcut referire recurentul în cererea de recurs, au fost reținute de instanța de apel ca atenuante, ce au permis stabilirea pedepsei inculpatului cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, iar faptul că Cojocari A. a recunoscut vina și cauza a fost examinată în procedură simplificată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală potrivit pct. 35 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție a RM nr. 13 din 16.12.2013 „Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ CPP de către instanțele judecătorești”, nu mai poate fi valorificată ca o circumstanță atenuantă judiciară prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. f) CP, deoarece ar însemna că aceleași situații de drept i se acorde o dublă valență juridică. Or, o condiție obligatorie pentru examinarea cauzei în procedură simplificată, și beneficierea inculpatului de reducere cu 1/3 a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoarea, este ca acesta să recunoască săvîrșirea faptelor indicate în rechizitoriu.

Așadar, ținînd cont de cele relevate mai sus Colegiul conchide că argumentul invocat de recurent menționat la pct. 6 a) din prezenta decizie la fel este neîntemeiat și urmează a fi respins, or instanța de fond examinînd cauza a luat în considerație explicațiile date în pct. 31, 32 al Hotărîrii Plenului CSJ nr. 13 din 16.12.2013 “Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ CPP de către instanțele judecătorești”, stabilindu-i pedeapsa lui Cojocari A. ținînd cont de noile limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată, în cazul în care cauza a fost examinată în procedură simplificată.

Potrivit recursului Cojocari A. critică și măsura de pedeapsă complementară

stabilită, considerînd-o prea aspră.

La acest capitol, instanța de recurs relevă că regula prevăzută la art. 78 alin. (1) Cod penal, privind atenuarea pedepsei se răsfrînge doar asupra pedepsei principale.

Concomitent Colegiul penal ține să menționeze pct. 10 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 8 din 11 noiembrie 2013 „Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale”, care explică, că în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvîrșirea infracțiunii, pedeapsa complementară care nu este obligatorie („cu sau fără”) prevăzută de lege pentru infracțiunea săvîrșită poate fi înlăturată în conformitate cu prevederile art. 78 alin.(2) Cod penal, iar în cazul în care pedeapsa complementară este obligatorie aceasta poate fi înlăturată numai în condițiile art.79 alin.(1) Cod penal.

În continuare, instanța de recurs reține că sancțiunea art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, prevede pedeapsa complementară obligatorie privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de pînă la 4 ani.

Totodată, Colegiul conchide că, în speță nu au fost constatate temeiuri pentru aplicarea art. 79 din Codul penal.

Din considerentele nominalizate, instanța de recurs apreciază hotărîrea contestată ca fiind corectă și legală, pedeapsa stabilită și individualizată de către instanța de fond care a fost menținută de instanța de apel, răspunde atît principiului proporționalității, cît și scopului pedepsei penale prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît și a altor persoane, totodată termenul pedepsei complementare stabilit, fiind în limitele prevăzute la sancțiunea normei penale în baza căreia Cojocari Andrei a fost condamnat.

Cu referire la temeiul invocat de recurent prevăzut la pct. 16) alin. (1) a art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal reține următoarele.

Pct. 16) alin. (1) a art. 427 CPP poate fi invocat atunci cînd norma de drept aplicată în hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție în cauze similare. Acest temei este îndreptat spre unificarea practicii judiciare.

Or, se menționează că la invocarea temeiului respectiv de drept, sarcina probațiunii îi revine recurentului, care prin exemple elocvente cu referire la cauze concrete, trebuie să demonstreze faptul că instanța de recurs în cauze

anterioare a adoptat soluții contradictorii cu cele reținute în speța din cauză.

Mai mult, se mai reține și faptul că, în spețe care pun problema divergenței de jurisprudență, rolul Curții nu este acela de a constata din oficiu asupra căror cauze s-a aplicat diferit normele de drept, ci acestea trebuie să fie indicate expres în textul recursului, pentru a fi supuse verificării.

Totodată, în această ordine de idei este necesar de menționat că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat deja în jurisprudența sa, că simpla existență a unei abordări jurisprudențiale diferite, la nivelul instanțelor naționale, asupra unor spețe similare, nu implică în mod automat o violare a dreptului la un proces echitabil. De asemenea, Curtea a admis că o unificare a jurisprudenței naționale necesită o anumită perioadă de timp, astfel încât un interval rezonabil în care coexistă mai multe soluții jurisprudențiale asupra unor situații similare, este compatibil cu dreptul la un proces echitabil.

Prin urmare, Colegiul conchide că motivarea recursului prin prisma pct. 16) alin. (1) a art. 427 Cod de procedură penală se consideră necorespunzătoare potrivit cerințelor avute în vedere de legislator la stabilirea acestui temei pentru recurs.

În consecință, Colegiul reține că, temeirile invocate de recurent prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 10), 16) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului.

Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărîrea atacată este legală și întemeiată, iar recursul ordinar urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Cojocari Alexandru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2015, în cauza penală în privința lui *Cojocari Alexandru Gheorghe*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată la 18 februarie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti